

A Fővárosi Ítéltábla a Zamencsnik, Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Árnysai Katalin ügyvéd) által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a Lehner Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Lehner Katalin) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. január 25. napján kelt 19.P.20.126/2013/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperes által szerkesztett internetes oldalt üzemeltető ...-t (címe), hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett ... internetes oldalon az ugyanott ...-án megjelent „...” című cikkel azonos helyen és betűszedéssel, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül, legalább 30 napra - amennyiben pedig az eredeti cikk továbbra is elérhető az oldalon, egészen annak fennmaradásáig - tegye közzé az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás: ...-án „...” címmel megjelent írásunkban valótlanul állítottuk, hogy ... megszűntette a színházat, továbbá az „állami pénzből fenntartandó magánszínháza” megjelöléssel olyan hamis színben tüntettük fel a valóságot, mintha a ... fenntartása állami pénzből történne.”

Kötelezte az alperes által szerkesztett ... internetes oldalt üzemeltető ...-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 forint + Áfa perköltséget, valamint külön felhívásra a Magyar Államnak 36.000 forint illetéket.

Ítéletének indokolásában hivatkozott a Ptk. 79. §-ában, az Smtv. 12. § (1)

bekezdésében, a Pp. 342. § (1)-(2) bekezdésében, valamint a Pp. 343. § (1) bekezdésében, továbbá a Pp. 206. § (1) bekezdésében és a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt szabályokra.

Vizsgálta, hogy a felperes által kifogásolt közlések a valóságnak megfelelnek-e, illetve azok tényállításoknak, vagy véleménynek minősülnek-e.

Az alperes azon hivatkozása okán, miszerint a kifogásolt közléseket tartalmazó írás publicisztika, kifejtette, hogy a sajtó-helyreigazítás szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a közleménynek mi a műfaja, már csak azért sem, mert a publicisztika is tartalmaz tényeket, illetve tényekből levont következtetéseket.

Kifejtette, hogy a perrel érintett írásban több tényállítás, összefoglaló vélemény és emellett rész-vélemények is szerepelnek.

A felperes által kifogásolt azon közlés, miszerint „a színházat megszüntette ...”, olyan kategorikus kijelentés, amit a cikket szerző tanú véleményként próbált beállítani akként, hogy ha szakmai mércével nem mérhető darabokat játszanak egy színházban, akkor ennek következtében lehet az a véleménye, hogy az megszűnt.

Rámutatott arra az elsőfokú bíróság, hogy a közléseket nem a szűk szakma, hanem az átlagolvasó szempontjából kell értelmezni, különös tekintettel arra, hogy a közlemény nem szakmai, színházkritikai folyóiratban jelent meg. A kifogásolt szövegrészletet környezetéből kiragadni nem lehet, ráadásul a sérelmezett közlést a szerző egy bekezdésen belül háromszor hangsúlyozottan is kiemelte.

Megállapította, hogy azon állítás, miszerint a felperes a ... működtetett színházat bezárta, nem felel meg a valóságnak.

Ugyanis ha abból indul ki, hogy a ... soha nem volt a szó klasszikus értelmében vett színház, akkor azt meg sem lehet szüntetni, ha pedig a színház szó köznapi jelentését vesszük figyelembe, akkor az állapítható meg, hogy a ... színház a mai napig működik.

Ennek megállapítása a színikritikus véleménynyilvánítási szabadságát nem sérti.

A felperes által sérelmezett másik, „állami pénzből fenntartandó magánszínház” kifejezés vonatkozásában azt állapította meg, hogy az alperes hamis színben tüntette fel a valóságot, miután a közlés azt a szükségszerűséget fejezte ki, hogy a felperes magánszínházát állami pénzből kell fenntartani, holott a privatizációra pontosan azért került sor, mert az állam számára már nem volt racionális 2011. évtől kezdődően az intézmény finanszírozása.

A perköltségviselés kérdésében a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

Másodlagosan az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú

bíróságnak új eljárás lefolytatására, új határozat meghozatalára történő utasítására tett indítványt.

Hivatkozott arra, hogy a sérelmezett újságcikk szerzője, ... színházi kritikus az írásában azt az általa érzékelt színházi, kultúrpolitikai trendet kívánta több példával érzékeltetni, amely szerint - ahogy erre a cikk címe is utal - „...” a hazai színházi életben, ahol olyan „szakemberek” jutnak színházvezetői pozícióhoz, színházi tulajdonhoz, vagy kapnak kiemelt összegű állami támogatást, akik ezt nem érdemelnék meg. A cikk műfaja is arra utal, hogy a szerző a tárgyalta ügyről a kritikáját, véleményét kívánja az olvasók elé tárni.

Álláspontja szerint a cikk egésze és a felperes által vitatott cikkrészletek is véleménynyilvánításnak minősülnek. Kifejtette, hogy mind ... tanúvallomásából, mind a csatolt okirati bizonyítékokból az derül ki, hogy ... nem színház, hanem egy művelődési ház működött, amelynek volt színházterme is.

A ...ban számtalan egyéb programot tartottak, és hosszú időn keresztül évente megrendezésre került egy, az országban akkor egyedülálló stúdiószínházi találkozó is.

A cikk meg is magyarázza azt a kifogásolt mondatrészt, amely szerint a felperes megszüntette volna a ... színházat. Ha a cikk egész, a felperessel, a ...val, a ...nel foglalkozó gondolatmenetét a PK 12. számú állásfoglalás szellemében egyben olvassák, megállapítható, hogy „a megszüntette a színházat” kifejezés nem más, mint egy metafora. A felperes a ... vezetőjeként nem szervezte meg egyetlen alkalommal sem a vidéki színtársulatok számára a stúdiószínházi találkozót, ott már nem szerepeltek vidéki társulatok, azaz megszüntette a színházat, vége lett a színháznak.

Ezen metafora használatával a szerző a véleményét nyilvánította ki.

Az „állami pénzből fenntartandó magánszínház” szókapcsolat azt jelenti, hogy a színház működéséhez, fenntartásához állami pénzekre lesz szükség.

Ezen közlés ugyancsak a szerző véleményének minősül, hiszen nem a „fenntartott”, hanem a „fenntartandó” kifejezést használta.

Annak igazolására, hogy a felperes által tulajdonolt és képviselt ... jogosulttá vált a központi költségvetésből származó állami támogatásra, becsatolta a ... képviselő-testületének ... számú határozatát, amely szerint az önkormányzat három éves időtartamra közszolgáltatási szerződést kötött a ...-vel. E körben hivatkozott a 2008. évi XCIX. törvény 3. §. (1)-(2) bekezdésében, 11. § (3) bekezdésében, 15. § (2) bekezdésében és a 17. §-ában foglaltakra.

Emellett sérelmezte az elsőfokú bíróság ítéletének téves, illetve a tényeknek ellentmondó indokolását azzal, hogy ha ... színház nem volt, csak művelődési ház, akkor nem lehet a színház megszüntetése tényállítás. Hivatkozott az első fokú ítélet téves gondolatmenetére, téves szövegértelmezésére, a színház működésével kapcsolatos ellentétes megállapításaira, a kifogásolt szavak helyes értelmezésére.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozott ítéletet hozott, amelyben helytálló következtetéseket vont le a kereset tárgyává tett kijelentések tekintetében. Utalt arra, hogy az alperes a sajtóperekben előírt szigorú bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján helytállóan állapította meg a tényállást, az arra alapított jogkövetkeztetésével és érdemi döntésével egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú eljárás során nem merült fel olyan eljárási szabálysértés, amely az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolhatta volna, ilyen okot a fellebbezés sem jelölt meg.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes által kereset tárgyává tett közlések tartalmát sem metaforának, sem véleménynyilvánításnak tekinteni nem lehetett, e körben a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság által kifejtetteket. Az elsőfokú eljárás során meghallgatott ... tanúvallomása nem volt alkalmas az alperes által írtak valóságának alátámasztására. A tanú által előadott sajátos álláspont a perbeli jogvitában nem volt elfogadható, miután a leírtakat azok köznapiságából kiindulva az átlagolvasó szempontjából szükséges megítélni a PK 12. számú állásfoglalásban írtaknak megfelelően. Kétségtelen, hogy a perbeli írás egy színházkritikus tollából származik, azonban a színházi előadásokról írt bírálat, kritikai szabadság sem terjedhet addig, hogy valótlan tények közlésére kerüljön sor az adott sajtóban. A PK 14. számú állásfoglalás I. pontja alapján a sajtóközlemény kifogásolt tényállításának valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani. Az olyan sajtóközlemény valóságát is általában a sajtószerv köteles bizonyítani, amely híven közli más személy tényállítását, nyilatkozatát, vagy átveszi más szerv (sajtószerv) közleményét.

A sajtó-helyreigazítási eljárásban a bizonyítás sajátos, speciális szabályai érvényesülnek. A tényállítások valótlanságának bizonyítását nem lehet megkövetelni attól a személytől, akire az állítások vonatkoznak, ezért a személyiségi jogok védelme és az olvasók valósághű tájékoztatása érdekében az várható el, hogy a sajtó csak olyan tényállításokat közöljön, amelyek valósága bizonyítható. Ezen bizonyítási kötelezettségének a perben az alperes nem tudott eleget tenni. A jogvita elbírálásakor azt kellett értékelni, hogy a perbeli cikk megírásakor fennálló információk alapján valószínűsíthető-e az abban leírt, felperes által kifogásolt közlések. Az állítások valóságtartalmát sem a tanú vallomása, sem a becsatolt okirati bizonyíték nem támasztotta alá. Az ítélet meghozatalát követően előterjesztett bizonyíték értékelésére a másodfokú

eljárásban azért nincs lehetőség, mert az nem a cikk megírásakor fennálló helyzet bizonyítására vonatkozik, hanem az azt követő időszakra, emellett nem is támasztja alá az alperes által közölteket.

A perköltségviselés kérdésében a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján döntött és a pervesztes alperes által szerkesztett lap kiadóját kötelezte a felperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltség, valamint a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán a Magyar Állam által előlegezett fellebbezési illeték megfizetésére, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakra.

Budapest, 2013. május 28.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő